

KRATKOČASNIK

glasilo Osnovne šole Primoža Trubarja Laško

šolsko leto 2019/20, 4. maj 2020, številka 3, letnik IX

Ostajamo doma, poučujemo in se učimo ...

#Restez chez vous

Pandemije skozi zgodovino

Zdaj je čas, da nepomembne vsebine postavimo na stranski tir

Zdaj bi bil prav res vesel testov in spraševanja

Dihajmo s srcem, ne s pljuči

Pouk na daljavo pri gospodinjstvu

KRATKOČASNIK, glasilo OŠ Primoža Trubarja Laško

šolsko leto 2019/20, 4. maj 2020, številka 3, letnik IX

Odgovorna urednica: Tanja Drolec

Uredništvo: Mihael Hrastnik, Anže Kolšek, Pia Privšek, Nejc Teršek, Nika Lapornik, Jaka Brod, Maks Steiner, Ema Šolar, Neli Kajtna, Saša Ojsteršek, Julija Voga, Lara Privšek, Urh Ozimek, Tjaša Deželak, Tia Logar, Rebeka Mlinarič, Živa Mešel, Urška Gorišek, Luka Zorko, Jaka Ojsteršek, Erik Holcer, Iva Šolar

Naslovnica: Mia Rajh

Podlaga strani: Špela Videc

Didaktično gradivo je na voljo pod licenco
Creative Commons
Priznanje avtorstva- Nekomercialno-Deljenje
pod enakimi pogoji 2.5 Slovenija

Spletno objavo omogočila Osnovna šola Primoža Trubarja Laško

RAVNATELJEV NAGOVOR

Ostajamo doma, poučujemo in se učimo na daljavo ter sledimo ideji, ki daje smisel našemu delu – ostajamo zdravi

Naj v uvodu zapišem, da nisem privrženec učenja na daljavo, še manj tovrstnega šolanja. Zgodilo se je čez noč, da so se šole zaprle in nam je učenje na daljavo postalo edina možna oblika dela.

Ob tem sem se spomnil besed Alvina Toflerja, ameriškega pisatelja in futurista, ki je natančno pred petdesetimi leti zapisal: »Nepismeni v 21. stoletju ne bodo tisti, ki ne znajo pisati in brati, ampak tisti, ki se ne morejo naučiti, pozabiti in nato ponovno naučiti.«

In res, čez noč smo bili prisiljeni pozabiti, kako smo učili včeraj, in se spopasti z novimi izzivi. Pravzaprav se učitelji vsak dan na novo učimo, kako

čim bolje poučevati na daljavo. Z nami se učijo in uporabljajo tehnologijo učenci in prepričan sem, da tudi starši. Vsem učiteljem, ki so se bili prisiljeni čez noč prilagoditi, sprejeti in uporabljati nove tehnologije poučevanja, izrekam vso pohvalo. V tej skupini seveda niso sami. Velika pohvala in zahvala pritiče tudi staršem, ki so sledili novim pogojem poučevanja in doma prevzeli delež učenja. Pohvaliti je treba tudi učence, ki so se učenja na daljavo lotili z vso resnostjo in zagnanostjo.

Na Unescovi spletni strani lahko najdete podatek o vplivu koronavirusa na izobraževanje po svetu (<https://en.unesco.org/covid19/educationresponse>). Od 31. marca 2020 so zaradi njega zaprte šole in univerze v 188 državah. 85 odstotkov ljudi, ki se izobražujejo, je doma. Ta podatek razkriva nepredstavljenih 1.543.446.152 učencev, dijakov in študentov, ki se trenutno izobražujejo na daljavo ali so prekinili izobraževanje.

Med njimi je natančno 749 učencev Osnovne šole Primoža Trubarja Laško. Prav je, da smo v teh trenutkih pozorni predvsem na tiste, ki imajo s takšno obliko šolanja težave. Na tiste, za katere dostop do tehnologije in interneta ni samoumeven. Na tiste iz številnejših družin, ki si opremo delijo ne le z brati in s sestrami, ampak tudi s starši. Nekateri starši v teh kriznih časih rešujejo življenja in ne morejo pomagati otrokom pri učenju ... Globoko sem hvaležen vsem, ki so pomagali z opremo. Tudi šola je med učence razdelila nekaj svoje opreme, ki bi drugače osamljena čakala na konec karantene.

Kajti v tem spreminjajočem se svetu je pomembno, da v težkih trenutkih stopimo skupaj. Prav je, da se naši učenci še naprej učijo in zamudijo čim manj snovi v času stroge karantene, ki je zaprla šole po Sloveniji. Ti izjemno zoprni časi so svojevrstna učna ura. Učna ura o tem, kako je treba stopiti skupaj, si pomagati in stvari narediti včasih tudi drugače, kot so nas naučili ali smo jih bil navajeni izvajati. S tem bomo dokazali, da smo pismeni in pripravljeni za 21. stoletje. Da smo se sposobni naučiti, naučeno uporabljati, pozabiti in se ponovno naučiti nekaj popolnoma drugega.

Nihče trenutno ne ve, do kdaj bomo učitelji, učenci in starši morali vztrajati pri tej obliki učenja. A poučevali, učili in pomagali pri pouku bomo vsi skupaj le tako dolgo, dokler bomo zdravi. Zato do nadaljnega učitelji in učenci ostajamo doma, poučujemo in se učimo na daljavo ter sledimo ideji, ki daje smisel našemu delu – ostajamo zdravi.

Marko Sajko, likovni izdelek Mihael Hrastnik

Anže Kolšek

INTERVJU

#Restez chez vous

Ne samo v Sloveniji, ampak tudi drugod po Evropi in svetu trenutno škarje in platno v rokah drži koronavirus. O tem, kako kroji življenje v Franciji, smo povprašali Slovenko, ki že nekaj časa živi v Parizu. Na njeno željo jo bomo imenovali Ana Pupedana.

Francija ni vaša rodna domovina. Rodili ste se v Sloveniji. Kako bi primerjali otroštvo slovenskih in francoskih otrok? Se precej razlikuje?

Otroštvo se mogoče ne razlikuje toliko. Otroci se družijo, skupaj igrajo, hodijo v šolo in delijo trenutke z družino. Morda je v Franciji več druženja med vrstniki. Tovrstno druženje morda tudi bolj podpirajo družine.

Francija in Slovenija imata dobro organiziran izobraževalni sistem. Poznate oba. Kateri se vam zdi boljši? Zakaj?

Oba sistema težko primerjam, ker ju preslabo poznam. Francoski sistem je morda malo manj stresen. Morda je to tudi odsev okolja, ki ne pripisuje takšne vrednosti šolskemu uspehu, kot sem to opazila v Sloveniji.

Imajo otroci enake predmete?

Da, bolj ali manj enake.

Kako dolgo traja običajen pouk?

Na osnovnošolski ravni pouk običajno traja približno šest ur (mogoče sedem) z daljšimi odmori kot v Sloveniji.

Se na splošno življenje v Franciji precej razlikuje od življenja v Sloveniji?

Zdi se mi, da je v Franciji več socialnega življenja. Ljudje se tudi več zanimajo za kulturo kot v Sloveniji.

Morda v Franciji pogrešate kaj, kar obstaja v Sloveniji?

Pogrešam predvsem gore in gozdove. Francija je večinoma ravna dežela, gore in zelene površine niso tako lahko dostopne kot v Sloveniji.

Kaj vas je nagovorilo, da ste odšli živeti v Francijo? Se imate namen kdaj vrniti v rodno domovino?

V Francijo sem na začetku sla, da bi se naučila francoskega jezika. Trenutno o vrnitvi v Slovenijo ne razmišljam. Mogoče v starejših letih.

So bili začetki življenja v Franciji drugačni, kot ste si predstavljali pred odhodom tja?

Pred odhodom v Francijo nisem imela ravno veliko predstav o tem, kakšno naj bi izgledalo moje življenje tukaj. Začetki so bili kar težki, predvsem vzpostavljanje novih prijateljskih stikov.

Kaj vas je presenetilo v pozitivnem smislu?

Kulturna raznolikost in relativna odprtost duha. Slovenci imamo, se mi zdi, precej več predsodkov in smo manj odprti do drugih kultur.

Se pogosto vračate v Slovenijo? Imate kdaj domotožje?

V Slovenijo se vračam dvakrat letno, če le lahko. Včasih imam tudi malo domotožja, ampak se v Franciji dobro počutim, tako da ni težko.

Zagotovo vas Francozi kdaj vprašajo o rodni domovini. Kako jo opišete?

Kot majhno, zeleno in hribovito dezelo.

Kaj bi svetovali Slovencem, ki razmišljajo o življenju v Franciji?

Mislim, da človek nikoli ne ve, kam ga bo vodilo življenje. Svetovala bi vsem, naj bodo pogumni in naj si ne ustvarjajo nepotrebnih ovir.

Kaj povprečen Francoz počne v prostem času?

»Povprečen Francoz« verjetno ne obstaja. Če pa je že kje, pa mogoče bere, hodi v kino, na koncerte, v gledališča, bare in restavracije, se družijo s prijatelji in z družino, potuje.

Kaj vi najraje počnete, ko imate čas?

Osebnostno imam najraje šport, kinodvorane in tudi gledališče.

Kakšni ljudje so Francozi v primerjavi s Slovenci? So podobno zadržani ...?

Francozi delujejo odprti, vendar novih ljudi ne spustijo zlahka v res intimen krog.

Radi berete? Med sodobnimi francoskimi pisci vam je najljubši ...

Rada berem. V francoski moderni literaturi me zanima predvsem feministična književnost. Virginie Despentes je nedvomno moja najljubša pisateljica v tem trenutku.

Katere francoske jedi so vam najljubše?

Sem vegetarijanka in trenutno tudi ne jem mlečnih izdelkov, glutena in jajc. Če se kdaj »pregrešim«, je to s kakšnim sirom ali kakšno francosko sladico.

Ali morda pogrešate katero slovensko jed?

Joto. Joto zelo pogresam. In tudi repo.

Vas Francozi kdaj prosijo, da povejte kaj po slovensko? Kakšni so njihovi odzivi?

Bolj redko me prosijo kaj takšnega. Če se že zgodi, se jim zdi slovenščina zabavna.

Ali francoskim učencem materinščina predstavlja takšen zalogaj kot slovenščina slovenskim?

Da. Francoščina ima netransparenten fonološko-grafičen sistem. Težko se je naučiti pisnega jezika. In tudi slovnica ni lahka.

V katerem mestu v Franciji živite? Zakaj ravno tam? Kako bi ga opisali?

V Parizu. Tukaj živim že od prihoda v Francijo. Ustreza mi, ker je zelo multikulturno mesto in polno zgodovine ter umetnosti.

Koliko let že živite v Franciji? Ste jo v tem času že prepotovali?

V Franciji živim več kot šestnajst let. Nisem je še povsem prepotovala. Želela bi si boljše poznati določene južne in južno-centralne regije.

Francosko podnebje ... Vam ustreza?

Gre. Je kar podobno slovenskemu.

Francoska pokrajina ... Kako se razlikuje od slovenske?

Veliko je ravnine. Več je tudi veikih kmetijskih obratov. Na severu in zahodu je ocean, kar daje spet svoj čar.

Trenutno je Francija podobno kot ostale evropske države v karanteni. Kako so se ljudje sprijaznili s tem?

Smo se sprijaznili. Tako ali tako ni izbire.

So ukrepi pri vas enako strogi kot v Sloveniji? Je ljudi strah? Se držijo ukrepov?

Ukrepi so strožji kot v Sloveniji. Dnevni izhodi so dovoljeni samo v razdalji enega kilometra okoli doma in ne smejo trajati več kot uro. Pred izhodom moramo izpolniti dovolilnico, ker nas lahko ustavijo policisti. Cena za prekršek ukrepov karantene je 135 evrov, če gre za lažji prekršek. Če gre za večji prekršek je tudi višja. Nimam občutka, da je ljudi strah. Ukrepov se kar držimo.

Kaj lahko počnete in česa ne?

Izhodi so dovoljeni samo v primeru, če je oseba zaposlena v takšnem sektorju, ki normalno obratuje in ne more delati od doma. Drugače smemo ven le za fizično dejavnost, za nakupe hrane in za sprehode domačih živali (psov). Čas gibanja na prostem je omejen na eno uro.

Kako vi gledate na to obdobje?

Vsega imam že počasi dovolj. Ampak tako pač je. Vsi že precej nestrpnost čakamo, da se zadeva konča.

Imate tudi pri vas slogan #ostani doma? Kako bi to zapisali po francosko?

Tudi. #Restez chez vous.

Je tudi pri vas pouk za učence in dijake organiziran na daljavo? Kakšno je glede tega mnenje otrok in staršev?

Tudi. Kaksno je mnenje staršev in otrok, žal ne vem. Zagotovo je to za starše naporno ... in tudi za otroke.

V Sloveniji zaenkrat še ne vemo, kdaj se bodo šole ponovno odprle. Kako je s tem pri vas?

Šole naj bi se postopno začele odpirati po 11. maju.

Ko se bo to obdobje končalo ... Kaj si boste najprej privoščili? Česa si najbolj želite?

Veliko zadev, ki jih imam rada, si ne bom mogla privoščiti, ker bodo ostale zaprte najverjetneje še kar nekaj časa (restavracije, kina, koncertne dvorane, bari, gledališča ...). Zagotovo pa si bom privoščila kakšno večerno druženje s prijatelji.

Kako vidite družbo prihodnosti – v povezavi s to preizkušnjo? Bomo iz nje izšli boljši?

Res ne vem. Nerada ugibam. Želela bi si, seveda, da bi se spremenili na bolje.

Kaj bi za konec sporočili Slovencem?

Verjetno to, kar vsem ljudem. Da naj imajo odprto srce do drugih, če se le da.

Ostanite zdravi ...

Uredništvo

PREGLED

Pandemije skozi zgodovino

PANDEMIJE SKOZI ČAS	
165 - 180	ANTONINSKA KUGA (5 000 000 smrti)
541 - 542	KUGA JUSTINIJANA (30 000 000 smrti)
1331 - 1353	ČRNA SMRT (200 000 000 smrti)
1520 - 1979	ČRNE KOZE (50 000 000 smrti)
17. STOLETJE	VELIKA KUGA (3 000 000 smrti)
18. STOLETJE	VELIKA KUGA (660 000 smrti)
1885 - 1912	TRETJA KUGA (25 000 000 smrti)
1889 - 1890	RUSKA GRIPA (1 000 000 smrti)
1895 - 1923	KOLERA (1 000 000 smrti)
1918 - 1920	ŠPANSKA GRIPA (40 000 000 smrti)
1957 - 1958	AZIJSKA GRIPA (1 100 000 smrti)
1968 - 1970	HONG KONG GRIPA (100 000 smrti)
1981 - ZDAJ	AIDS (25 000 000 smrti)
2002 - 2003	SARS (770 smrti)
2009 - 2010	PRAŠIČJA GRIPA (200 000 smrti)
2014 - 2016	EBOLA (11 300 smrti)
2019 - ZDAJ	COVID-19 (116 000 smrti - 12.4.2020)

Pia Privšek

KOMENTAR

Zdaj je čas, da nepomembne vsebine postavimo na stranski tir

Toliko, da smo vstopili v leto 2020, že nas je doletela popolnoma nova nevarnost, katere prihod smo pred tem spremljali po televiziji. Od prejšnje dinamike, ko smo bili tako zaposleni, da smo pri opravkih skorajda srečevali samega sebe, smo morali naenkrat zaživetiti čisto drugačen življenjski ritem. Spominjam se, da sem tisti petek, zadnji dan uradnega pouka, z vso vnemo vpisovala ocene v e-redovalnico. V šoli sem pustila vse, s prepričanjem, da bo pouk prekinjen samo za dva tedna.

Vendar so že prve dni prostega tedna začele prihajati zahteve, naj se začne pouk na daljavo. Pred mano so se pojavile nove, prej nevidene zahteve in s tem tudi nove skrbi. Dnevi so bili naenkrat namenjeni komunikaciji s sodelavci in starši, vendar najprej samo z nekaterimi, saj se je e-sistem sesul. Kot razredničarka 6. razreda sem na e-pošto začela prejemati prve naloge, ki jih je bilo treba posredovati učencem. Jasno je bilo, da so se na vsakega od nas zgrnile takšne in drugačne težave, ki jih prej ni bilo ali niso bile zaznavne.

Sledili so prvi odzivi staršev. Nekateri ugodni, spodbudni, drugi polni skrbi, tretji tudi upravičeno nezadovoljni, še posebej če so primerjali izvajanje pouka na daljavo naše šole z drugimi. Že prve dni sem opazila, da je nalog veliko in s tem tudi sporočil za starše ter da bi bilo najbolje, da pošiljam naloge za dva ali tri predmete enkrat na dan. Spoznala sem, da mi manjka veščin za takšno delo s sodobno tehnologijo in pomoč mlajše generacije mi je postala še kako dobrodošla. Pomislila sem tudi, da je lahko naš pouk na daljavo služba, ki traja cel dan in vse dni v tednu.

Na to so me začeli opozarjati tudi starši. Kolikor smo učence prej naganjali od računalnikov, smo jih zdaj posadili prednje za cele dni. Odločila sem se, da bom pošiljala naloge samo med tednom, kar bi jim sprostilo konce tedna za pristočasne dejavnosti ali za morebitno delo, ki bi jim ostalo od prej. Sreča je tudi, da šesti razred še nima posebej veliko obveznih predmetov, a kljub temu imajo nekateri učenci neobvezne izbirne predmete, ki jih pouk na daljavo prav tako zajema. Slišati je mogoče, da na daljavo poteka tudi glasbena šola in verjetno še katera druga dejavnost. Da se tudi zdaj izvajajo vse šolske in ponekod tudi izvenšolske dejavnosti, je povzročila vladna zahteva, naj vodimo tedensko evidenco časa, ki ga porabimo za pouk na daljavo, in s tem upravičimo mesečni dohodek. Pozivi, da so

učenci in s tem tudi cele družine preobremenjeni, so popolnoma upravičeni.

Vsi smo se znašli v situaciji, ko smo s klasičnega načina poučevanja (pisanje v zvezke, razlaga učitelja, dodatna pojasnitev in spodbuda, velikokrat tudi učiteljeve prošnje, da bi učenci prisluhnili razlagi) prešli na nov način, ki ga omogoča tehnologija. Vendar se pri tem pričakujejo samostojnost učencev, bralna pismenost, miselna zbranost pri reševanju nalog, časovna organiziranost, znanje in spretnosti pri rokovanju s tehnologijo, do katere nekateri sploh nimajo dostopa. In tako so se pokazale velike razlike med vsemi udeleženi, ki sodelujemo pri tem načinu pouka. Dobra stran učenja na daljavo je mogoče tudi, da bodo nekateri učenci pridobili ravno te veščine, saj smo velikokrat ugotavljali, da vse preveč naredimo namesto njih.

V tednu, ko smo imeli z ravnateljem videokonferenco, smo precej časa namenili razgovoru o problematiki preobremenjenosti učencev ter temu, kako pomagati tistim, ki imajo težave pri reševanju nalog ali so trenutno v stiski zaradi drugih vzrokov. Mislim, da smo našli dobre rešitve in da bomo na ta način kolikor se da pomagali učencem in njihovim družinam. Zdi se mi pomembno, da ostanemo realni in da je zdaj pravi čas, da vsak učitelj za svoje področje razmisli, katera so tista temeljna znanja, ki naj bi jih učenci usvojili. Ves čas govorimo, da je v učnih načrtih veliko balasta, in zdaj je priložnost, da nepomembne vsebine postavimo na stranski tir.

Ne vemo kdaj, ampak enkrat se bomo vrnili v šolo in takrat si bodo starši za kratek čas oddahnili. Več ali manj bomo nadaljevali tam, kjer smo ostali. Izvajanje pouka na daljavo je mogoče za učitelja lažje, ker se ni treba ukvarjati z disciplinskimi težavami. Zase vem, da je lepše poučevati v razredu, ko imam vsakega učenca pred sabo. Veliko bolj prijetni so občutki, ko

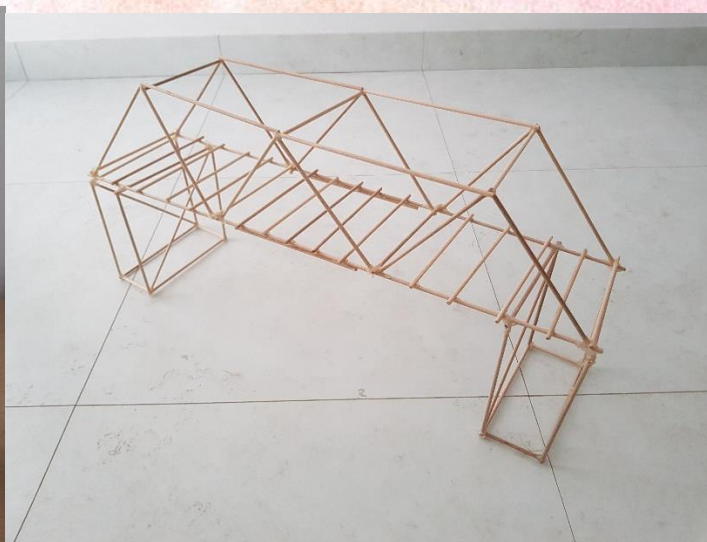
privedem učence do lepih izdelkov, s katerimi potem okrasimo šolo. Vesela sem, ko vidim, da tudi zdaj doma učenci radi likovno ustvarjajo in da so iznajdljivi z materiali, ki jih imajo na razpolago. Ko se bomo vrnili vrnemo k normalnem poteku dela, bomo vsi imeli za sabo

novi izkušnji, ki nas lahko na nek način obogati. Želim si, da bi bil pouk na daljavo za učence izkušnja, s katero bodo spoznali, kako zelo so pomembni prijateljski odnosi med sošolci, disciplina med poukom in pozorno spremljanje razlage učitelja.

Anita Drnovšek

FOTOREPORTAŽA

Koronina ustvarjalnica pri tehniki in tehnologiji

Anja Jančič, Neli Ela Guček ...

MNENJA UČENCEV

Zdaj bi bil prav vesel testov in spraševanja, samo da bi bilo spet vse po starem

Ko se je začelo govoriti, da nam grozi koronavirus in da se bodo šole zaprle, nisem bil ravno v šoku, saj sem to pričakoval. Doma smo se veliko pogovarjali o tem in spremljali dogajanje po svetu. Najprej me je skrbelo, da se bo zaradi tega pouk podaljšal v počitnice, a sem kmalu ugotovil, da to trenutno sploh ni pomembno. Začel sem razmišljati o precej bolj pomembnih in bistvenih stvareh. Ena in najpomembnejša je zagotovo, da ostanemo zdravi in da ta virus ne bo zahteval preveč smrtnih žrtev.

A imam še eno skrb, ob kateri me vedno stisne pri srcu. Moja sestra je po poklicu zdravnica in dela v bolnišnici. Mora biti v pripravljenosti za primer, da se bo stanje poslabšalo in jo bodo potrebovali pri okuženih bolnikih. Zdravniki, medicinske sestre, trgovci in vsi, ki so izpostavljeni in se trudijo ter pomagajo pri zaustavitvi tega zahrbtnega virusa, so po mojem mnenju največji heroji. Res jim moramo biti hvaležni.

Zdaj ko moramo biti doma in poteka pouk na daljavo, se postopoma navajam tudi na takšen način življenja in dela. Pri učenju na daljavo sem včasih presenečen nad sabo, saj mi pogostokrat uspe, da sem ob tej vrsti pouka še bolj zbran in se snov še hitreje naučim. Seveda ni vedno tako in verjamem, da tudi drugi tako kot jaz včasih izgubijo osredotočenost, ne naredijo sproti in preusmerijo pozornost na druge stvari. A ko je treba, se vrnemo k delu in naredimo, kar je treba.

Prvi teden pouka na daljavo sem bil malce zmeden, nekam površen in sem kdaj tudi kaj izpustil. Zdaj sem vedno bolj natančen in organiziran. Skrbi me, da potem v šoli, če bom zdaj kaj izpustil, ne bom znal. Velikokrat pomislim, kako bo, ko bomo spet v šoli in kako bomo dobili ocene. Zanimivo, kako se lahko naše želje hitro spremenijo. Zdaj bi bil prav vesel testov in spraševanja, samo da bi bilo spet vse po starem.

Razredničarka nam po e-pošti vsak dan pošlje prijazna in spodbudna sporočila z nalogami, razlagami in navodili ostalih učiteljev, ki niso

pretežka in preobsežna. Imam tudi veliko prostega časa za šport, branje, računalniške igre ... S staršema igram družabne igre, se veliko pogovarjam, za sprostitev skupaj pogledamo kakšen film.

Časa za delo mi nikoli ne zmanjka, mogoče le volje. Ampak naslednje dni to nadoknadim. Pri delu ne potrebujem veliko pomoči, a vem, da so mi starši, sestra in učitelji vedno na voljo.

Na družabnem omrežju Snapchat ima naš razred skupino, kjer si pošiljamo tudi učno gradivo in se pogovarjamo. Kot sem že prej omenil, se v prostem času ukvarjam s košarko, telovadim v sobi za šport, igram Xbox ali druge videoigre s sestrinim fantom. Žal ju zdaj ne morem videvati, ker živita v Žalcu, zato ju zelo pogrešam.

Moram priznati, da je to zame precej nenavadno in čudno obdobje in verjamem, da tudi za vse druge. Nekako skušam iz vsega tega potegniti najboljše in delati na način, ki mi najbolj ustreza. Seveda bi bil raje v šoli z družbo, obiskoval ure klavirja, hodil na treninge košarke, igral na tekmah, obiskoval sorodnike in prijatelje ... Vem in verjamem, da bo tudi vse to kmalu prišlo na vrsto.

Po mojem mnenju bo svet po tej epidemiji drugačen in tudi razmišljanje ter vrednote ljudi se bodo spremenili. Ljudje bodo previdnejši, bolj bodo skrbeli za higieno, cenili bodo svoje zdravje in svobodo gibanja, druženja ... Zdaj nam res ni lepo, a če bomo zdržali in upoštevali vsa navodila glede gibanja, zaščite in higiene, bo boleznij manj in epidemija se bo hitreje končala. #ostanidoma

Nejc Teršek

Smrtonosni virus zajel svet

»Ta bolezen nam je veliko vzela, hkrati nam daje priložnost, da se tako naučimo in razumemo, kaj je v življenju resnično pomembno,« je dejala Michaela Rekl.

Pred nekaj meseci se je začel širiti smrtonosni virus, imenovan koronavirus. Vse se je začelo, ko so 31. decembra 2019 na Kitajskem v mestu Vuhan zaznali več ljudi, obolelih s pljučnico. To so bolj podrobno analizirali, izključili povzročitelje in tako se je izvedelo, da gre za novi koronavirus. Ime izhaja iz latinske »corone«, kar pomeni krono ali venec. Ime se nanaša na značilen videz virionov (nalezljiva oblika virusa), ki imajo obrobje velikih čebulnih površinskih izboklin, ki ustvarjajo sliko, ki spominja na krono ali sončno korono.

Koronavirus ali SARS-CoV-2 povzroča bolezen covid-19. Ta se kaže z vročino, s kašljem in z občutkom pomanjkanja zraka, kar je običajno za pljučnico. Najbolj nevarno pri tej bolezni je, da se širi hitreje, kot si lahko mislimo.

Razglašena je bila pandemija. Kadar epidemija nalezljive bolezni zajame človeštvo na velikem

geografskem območju, postane pandemija. Za to morajo biti izpolnjeni pogoji: da gre za novo bolezen, ki povzroča resne zdravstvene težave in se hitro širi med ljudmi. Epidemija, ki je bila razglašena tudi v Sloveniji, je sicer izraz za nenaden izbruh in hitro širjenje nalezljive bolezni v človeški populaciji, v kateri močno presega normalno obolevnost. Tu so najbolj ogroženi starejši ljudje (nad 60 let) in ljudje, ki imajo kronične bolezni. Seveda so najbolj na udaru tisti, ki imajo bolezni dihal, srca in ožilja.

Da preprečimo okužbo, si moramo pogosto umivati roke in redno uporabljati razkužilo za roke ter se ne dotikati obraza (predvsem nosu, oči in ust). Kašljati moramo v rokav in ne v dlan. Na žalost še niso razvili cepiv ali protivirusnih zdravil proti koronavirusu, kar je velik problem, saj zaradi njega tudi veliko ljudi umre.

Nika Lapornik

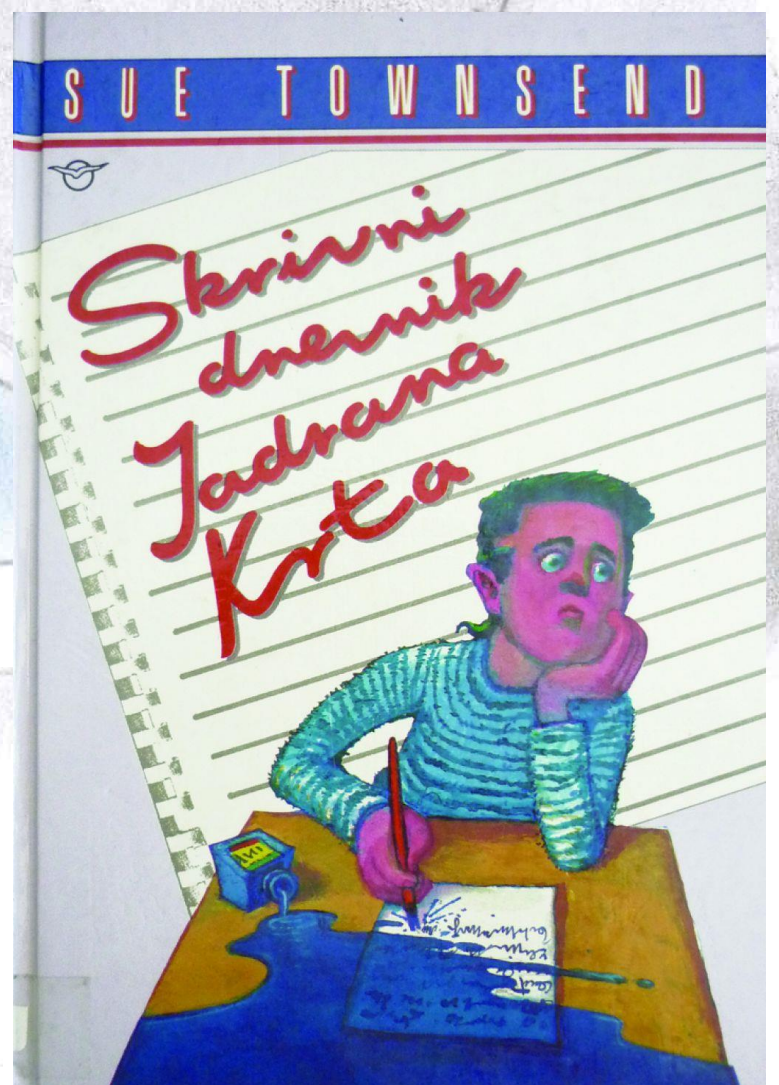
Počitnice (ki to niso)

Začelo se je, ko so nam v četrtek, 12. marca, učitelji in pomočnica ravnatelja sporočili, da bo šola od ponedeljka zaprta zaradi virusa SARS-CoV-2. V petek je bila šola še odprta, vendar se je večina učencev s starši odločila, da je najbolje, da že v petek ostanejo doma. Ravnatelj se je odločil, da bomo šolanje tako kot tudi drugod po Sloveniji nadaljevali doma.

Mami dobi od razredničarke snov na e-poštni naslov. Tako kot da bi bilo normalno šolsko leto, imamo tudi konce tedna proste.

Prvi teden šolanja doma nisem jemal preveč resno, saj je bilo lepo vreme in sem zunaj na domačem dvorišču igral košarko ter veliko bral. V drugem tednu sem dojel, da so stari zelo resne in da še dolgo ne bom šel v šolo. Organiziral sem si čas za šolo. Vsak dan delam za šolo od 15.00 do 19.00. Vmes imam krajši odmor.

Navodila, ki jih moji učitelji pošiljajo, razumem in nimam težav z učenjem na daljavo. Pri učenju mi pomaga ati, saj je mami po poklicu medicinska sestra in zdaj zelo veliko dela ter je ni veliko doma. S sošolci se slišimo preko Snapchata skoraj vsak dan. V prostem času zelo veliko berem, dobil sem tudi mlado mucko Kitty, s katero se veliko igram. Zelo veliko jem in igram košarko. Upam, da bom lahko kmalu šel v šolo, saj zelo pogrešam prijatelje, treninge košarke in tudi učitelje.

Jaka Brod

Zidam dan

Ko se zbudim, se dneva razveselim.

Umijem se, če imam čas,
saj me preganja hud mraz.

Hitro naredim plan,
da zidat grem dan.

Zidam ga s pozdravi,
tudi z odzdravi,
občasno z mulo na igrišču
ter smehom na dvorišču.

V gozdu, v igralnici ali pa kopalnici,
kjer tuširanje nastopi v pralnici.

Zidam ga z razprtimi rokami
in odprtimi možgani,
z igranjem in pa spanjem,
z učenjem in norenjem,
z zaskrbljenostjo,
mogoče tudi z zasvojenostjo.

Takrat se mi zazdi,
da življenja preprosto več ni.

Zidanje še vedno traja,
čeprav sosedov pes jezno laja.

Hitro se moram skriti
in se čez obraz pokriti.

Na koncu se umiti
in pod odejo skriti.

Potopiti se v globoki spanec,
v sanjah sreča me neznanec.

Komaj čakam novi dan,
da sestavim super plan.

MNENJA UČENCEV

Dihajmo s srcem, ne s pljuči

Trenutno veliko slišimo o koroni in je imamo že vsi polno glavo, saj ne vemo več, kaj je res in kaj je govorjenje v prazno. Verjetno smo se že vsi vprašali, kaj je covid-19. Zato sem se odločila, da ga na kratko predstavim.

Omenjeni koronavirusi povzročajo bolezni pri ljudeh in živalih. Gre za enovijačne viruse z ribonukleinsko kislino (RNK) in maščobno ovojnico. Torej je teh virusov več. Mednje spada tudi tisti, ki povzroča čisto navaden prehlad.

Odkrili so jih v 60. letih prejšnjega stoletja. O novem koronavirusu so 31. decembra 2019 prvič poročali iz kitajskega mesta Vuhan. In sicer o izbruhu okužb s prej neznanim koronavirusom. Pri bolnikih so izključili številne običajne povzročitelje pljučnic oz. respiratornih okužb ter potrdili okužbo z novim koronavirusom. Nov koronavirus so poimenovali SARS-CoV-2, bolezen, ki jo virus povzroča, se imenuje covid-19. Bolezen prepoznamo po vročini, kašlju in občutku pomanjkanja zraka, kar je običajno za pljučnico.

Kako vidim trenutno situacijo? Kaj menim o njej? Ker nisem strokovnjakinja in nimam pooblastil,

ne morem dajati nasvetov ... Kljub temu toplo priporočam – ubogajmo, kar nam polagajo na srce pristojni organi. Ostanite doma. Ta stavek ste verjetno slišali že stokrat in še stokrat ga boste, saj je to res pomembno za zaježitev virusa. Lahko vidimo, kaj se dogaja z Italijo. Sklepam, da so se ljudje prepozno začeli zavedati, kako grozno lahko to vse skupaj postane. Ko so se začeli zavedati, je že bilo prepozno.

Kot šolarka lahko povem, da tudi meni ni všeč ta način učenja in da mi je veliko ljubši, ko mi učitelj razlaga snov. Pred tem se sploh nisem zavedala, kako pomembna je vloga učitelja, vendar mi je ta situacija odprla oči.

Zdi se mi tudi pomembno, da ostanemo mirni in ne delamo panike. Verjemite mi, tudi jaz bi bila raje zdaj pri prijateljici in bi z njo izmenjala nekaj besed. Ampak to žal ni mogoče. Se mi pa vseeno zdi bolj pomembno, da to situacijo pogledamo z

dobre strani, saj ima vsaka medalja dve plati. Po drugi strani si lahko končno vzamemo malo časa zase. Vzemite kakšno dobro knjigo v roke, se udobno namestite in se zapodite v ta prečudovit svet besed. Ali nenazadnje pospravimo tiste stvari, ki jih nameravamo že dolgo, ampak zanje nikoli nismo imeli časa. Lahko si ta čas vzamemo kot tudi priložnost, da se naučimo nekaj novega.

Veliko je stvari, ki jih lahko počnemo doma in za katere nikoli nismo imeli časa.

Vem, da je ta situacija za mnoge zelo stresna, ampak kot pravijo naši pristojni organi, stopimo skupaj, pomagajmo si in tako bo vsem bolje ... Srčno upam, da se bo vse skupaj kmalu umirilo, čeprav zaenkrat še ne kaže v to smer. Verjamem pa, da bomo skupaj zmogli.

Emma Šolar, likovni izdelek Neli Kajtna

Življenje v času koronavirusa

V zadnjem času se je pri nas pojavil koronavirus, ki ga imenujemo tudi SARS-CoV-2. Najprej se je pojavil na Kitajskem. Kasneje je največje evropsko žarišče novega virusa postala Italija, kjer je umrlo ogromno ljudi.

S koronavirusom je okužena tudi Slovenija. Največje žarišče je v Šmarju pri Jelšah. Torej simptomi koronavirusa so slabo počutje, nahod, vročina, suh kašelj in oteženo dihanje. Zdravila za virus še ne poznajo. Virus se prenaša kapljično (kihanje, kašljanje), zato je pomembno, da smo ljudje narazen 1,5 ali 2 metra. Najbolje pa je, da ostanemo doma in nikomur ne hodimo blizu.

Razmere so zelo čudne, ker nihče ne ve, kdaj bo tega konec in kaj bo, ko bo konec. Res ne vem, kako lahko pozdravimo virus, če nimamo zdravila, in kam ta virus gre po osmih tednih zdravljenja. Ampak nekateri ljudje še vedno ne razumejo, da morajo ostajati doma in se ne družiti. In če bomo to še kar naprej tako delali, bomo imeli virus dlje kot dva meseca. Zato bi morali po mojem mnenju poostri varnost po celi Sloveniji, da okuženi ljudje ne bi mogli prenašati virusa na druge ljudi.

Med karanteno doma pa delam za šolo, se pogovarjam s prijatelji po telefonu. Včasih se pogovarjamo skoraj celo dopoldne, saj se skupaj

učimo ali se smejimo vsem dogodivščinah, ki smo jih počeli v šoli. Ampak virtualno pogovarjanje ni enako kot resnično pogovarjanje. Imamo tudi ustvarjeno skupino na Snapchatu, kjer si pošiljamo smešne stvari ali se tudi prepiramo. Največkrat si pošiljamo rešitve za kakšen učni list. Socialna omrežja so trenutno nepogrešljiva.

V teh časih razmišljam, kaj bo, če letos ne bomo smeli iti več v šolo, kaj če letos ne bomo imeli vavete in se ne bomo mogli posloviti. Ampak potem spet razmišljam po drugi strani, da se bomo tudi v srednji šoli videli in med počitnicami. In zato je bolje, da se zdaj nekaj časa družimo po telefonu in se bomo po koncu te epidemije družili še bolj.

Virus ima po mojem mnenju tudi dobro plat, saj bodo ljudje začeli ceniti, kakšni ljudje so okrog njih, in začeli se bodo bolj povezovati. Tako da bi lahko na ta virus gledali tudi v pozitivni luči, saj nam bo pomagal pri uresničevanju skupnih ciljev in sklepanju novih prijateljstev.

Saša Ojsteršek

Predpisov se moramo držati

Dnevi v karanteni so morda dolgočasni, a se teh pravil pač moramo držati. Seveda se ne smemo družiti s prijatelji, a na srečo imamo socialna in družbena omrežja za pogovore, poleg tega imamo vsak teden skupne ure s pomočjo spleta za različne predmete.

Čeprav iz naše občine ne smemo, to še ne pomeni, da moramo biti ves čas notri, saj se lahko odpravimo na bližnje vrhove ali v gozd. Čas si lahko krajšamo tudi z družabnimi igrami in s telefoni, tako da ne moremo ravno izdihniti od dolgčasa. Epidemija bo v vsakem primeru kmalu

prišla do vrha in stvari se bodo začele umirjati. Čeprav vaveta in končni izlet ne bosta enaka in bomo v šolo v najslabšem primeru spet prišli šele junija, se predpisov pač moremo držati, da zaustavimo bolezen. **Maks Benedek**

MNENJA UČENCEV

Ponosna, da sem Slovenka

Ponosna sem, da sem Slovenka, ker živim v prelepi majhni, a dovolj razviti državi Sloveniji. Naš jezik slovenščina je edini med uradnimi jeziki Evropske unije, ki pozna dvojino.

Prva slovenska tiskana knjiga je bil Katekizem, napisan leta 1550. Napisal ga je Primož Trubar. Imamo čudovito hribovito naravo. Slovenci smo bili peti narod v Evropi, ki smo ustanovili svoj narodni park – Triglavski narodni park. Slovenstvo mi pomeni ponos. Ponosna sem na naše športnike, ki nas zastopajo na raznih

tekmovanjih. Čeprav smo tako majhni, imamo veliko običajev, značilnih jedi, zelo bogato zgodovino in tudi najstarejšo najdeno piščal na svetu. Našli so jo v jami Divje babe v dolini Idrijce, narejena je iz kosti jamskega medveda. Imenuje se paleolitska piščal.

Julija Voga

...

Ponosna sem, da sem Slovenka, da imamo čisto, zeleno okolje. Lepo je tudi, da nimamo vojne. Imamo pitno vodo in dovolj hrane. To, da sem Slovenka, zelo spoštujem, saj imamo, kljub temu

da smo majhna država, veliko dobrosrčnih ljudi. Vem, da je veliko ljudi izgubilo življenje v boju za domovino, zato jo moramo spoštovati.

Lara Privšek

Lenega čaka strgan rokav, palca beraška, prazen bokal ali razmišljanje o sebi in tem, kaj bi rad postal

Že od majhnega sem se na obiskih pri babici in dedku igral zdravnika. Bil mi je poseben in zanimiv poklic. Kasneje sem spoznal tudi delo kirurga, ki me je še bolj navdušilo. Starša sta mi govorila, da je za to delo treba vložiti veliko truda v učenje. Zdaj hodim že v osmi razred in me še vedno zanima področje medicine. Velikokrat sanjarim o tem, ampak dvomim, da mi bo uspelo. Moral bom vložiti zelo veliko truda, kar bo zame velik izziv.

Bili so tudi časi, ko sem sanjaril o službi pilota. Kar predstavljal sem si, kako pritiskam na vse najrazličnejše gumbe in upravljam letalo. Seveda sem bil takrat še majhen. Oddaje o letalskih

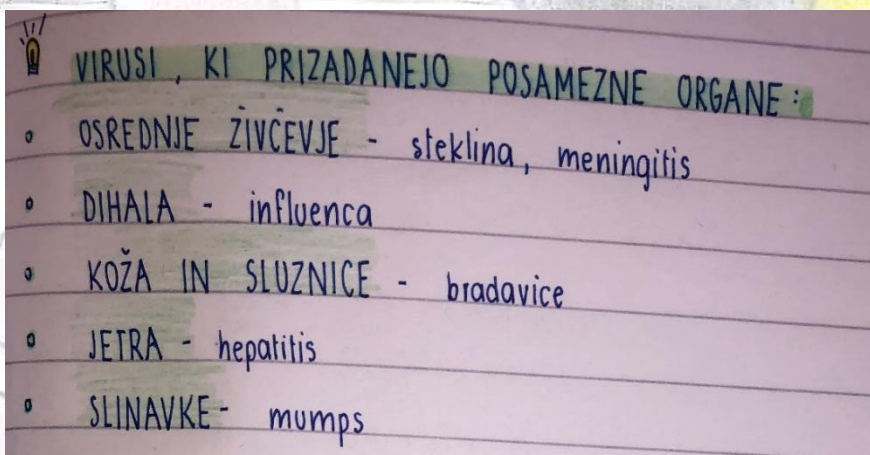
Včasih premišljujem tudi o službi potapljača. Zaenkrat sploh ne vem, ali se je s potapljanjem mogoče preživljati, a mi je vseeno. Čisto vsako leto komaj čakam, da se bomo odpravili na morje. Takoj ko prispemo na Hrvaško, si nadenem plavutke in očala ter hitro skočim v morje. Ko se potapljam, je zelo razburljivo, saj je svet pod morsko gladino zame nov in neznan. Ves čas se potapljam, iščem školjke, lovim morske rakce in kumare ter se pri tem zelo zabavam. Zato bi res rad postal poklicni potapljač, kar pa se mi zdi trenutno skoraj nemogoče.

katastrofah so mi odgnale te sanje. Ko sem videl te mrtve in prestrašene ljudi, me je kar zmrazilo.

Torej je zaenkrat moj življenjski cilj, da bi postal zdravnik oziroma kirurg. Resnično upam, da se mi bo uresničil, saj občudujem to delo.

Urh Ozimek

Foto: Pia Privšek

Dramilo

Slovenec, tvoja zemlja je zdrava
in pridnim nje lega najprava.
Pólje, vinograd,
gora, morjé,
ruda, kupčija
tebe rede.

Za uk si prebrisane glave
pa čedne in trdne postave.
Išče te sreča,
um ti je dan,
našel jo boš, ak
nisi zaspan.

Lej, stvarnica vse ti ponudi,
iz rok ji prejemati ne mudi!
Lenega čaka
strgan rokav,
palca beraška,
prazen bokal.

Valentin Vodnik, risba Tjaša Deželak

POUSTVARJANJE OB OBRAVNAVI ODLOMKA PASJE ŽIVLJENJE DANIELA PENNACA
(ZAPUŠČENI PES PRIPOVEDUJE)

Moj dan v pasjem zavetišču

Živijo! Sem psička pasme pomeranec tako kot moja mami in moj očka. Imam sestro in dva brata. Bila sem psička brez imena, saj sem prve mesece živela v zavetišču za male živali. Želela sem si, da bi prišla pome prav posebna družina, ki bi me imela rada. V zavetišču sem imela veliko prijateljev, a sem želela biti včasih tudi malo sama. Nikoli nisem bila zunaj, saj nas je bilo preveč, da bi nas izpustili ali peljali na sprehod.

Nekega dne je prišla družina, ki je iskala prav psa moje pasme. Ko me je deklica zagledala, je rekla: »Tega hočem!« Seveda so se takoj odločili in me vzeli, saj sem bila prikupna majhna kepa dlak. Doma so mi dali ime Kepica.

Lepo mi je in zelo sem vesela, da sem lahko del te družine.

Tia Logar

...

Nekega dne, ko sem komaj prikukal na svet, so me neki ljudje z velikim kombijem odpeljali v veliko stavbo, polno različnih psov. Ko sem vstopil, sem se počutil malo zmedenega, saj nisem pričakoval, da bom moral že svoje prve dneve preživeti v kletki. Oskrbniki zavetišča za pse so me dali v kletko in pred mene postavili skledo hrane. Ko sem se najedel, se je kmalu znočilo. Zelo sem pogrešal mamo, vendar sem po zelo utrudljivem dnevu zlahka trdno zaspal. Zjutraj so me oskrbniki zbudili že zelo zgodaj. Ko sem se komaj dokončno prebudil, so skozi vrata stopili ljudje, ki so si nas ogledovali. Do mene je prišla deklica in me vzela v naročje. Z menoj v naročju je začela klicati svojega očeta, saj ga je hotela prepričati, naj me vzameta s seboj domov. Oče ji najprej ni pustil, nato sta se skupaj odločila, da me bosta vzela. Deklica mu je morala obljubiti, da bo skrbno pazila name. In tako še zdaj z deklico skupaj odraščava in se zabavava.

Rebeka Mlinarič

...

Zdravo! Sem ovčar Oli. Nekega dne so me lastniki odložili na cesti, ker so menili, da sem samo v napoto. Star sem bil samo tri tedne. Od takrat sem živel kot potepuški psiček. Nekdo je poklical v zavetišče, da so prišli pome, ker sem brskal po mesarjevih smeteh. Od tistega dne sem dolgo čakal in čakal, da bi kdo prišel pome in me odpeljal. Vsakokrat, ko je prišel kdo na ogled, sem skakal po rešetkah in se igral. Vse moje prijatelje so posvojili, le mene ne. Nihče me ni hotel vzeti. Ko sem pridobil njihovo pozornost in so rekli, da me bodo posvojili, je vedno nekdo drug zalajal in preusmeril pozornost nase. Stari stanovalci so odhajali, prihajali so novi. Ko so bili psi stari štiri leta, so jih odpeljali na nekakšne »počitnice«, ampak nihče se z njih ni vrnil.

Ko je napočil moj četrti rojstni dan, so prihajali obiskovalci in se zanimali zame. Med njimi je bila punčka Pika, ki je hotela posvojiti psa za svoj deveti rojstni dan. Pika si je dobro ogledala čisto vsakega psa. Mene si je ogledala na hitro in še to zadnjega. Svojim staršem je rekla, da se je že odločila in da hoče mene. Ko me je vzela, me je položila v kletko v avtu in smo se odpeljali v moj novi dom. Bil sem zelo vesel, saj hrana v zavetišču ni bila ravno dobra. V avtu mi je Pika povedala, da me je pogledala zadnjega, ker sem ji že ob vstopu padel v oči in je takoj vedela, da bo posvojila mene.

Ko smo prišli v moj novi dom, sem ugotovil, da bom zelo rad pri Piki in njeni družini. Pika mi je razkazala celo hišo. Zvečer sem smel spati pri njej. Zjutraj se je odločila in mi dala ime Oli. Od takrat živim pri njej in se imam bolje kot kjerkoli drugje na svetu.

Živa Mešel

...

Zjutraj sem se zbudil in videl, da sem v zavetišču. Hrana je bila boljša kot odpadki z ulic. Dopoldne sem dobil v veliko kletko še enega psa. Seveda sem ga bil vesel, toda on je bil zelo velik, zato sem se ga malo bal. Kmalu ko se je najedel, sva se začela pogovarjati. Povedal sem mu svojo življenjsko zgodbo, ki ni bila nič posebnega, zato je moj sostanovalec kar zaspal. Spal je tako dolgo, da je prespal kosilo. Saj ne rečem, da je bilo kaj posebno dobrega, bili so ostanki hrane iz vrtca in šole. Sostanovalec se je zbudil šele zvečer in spet sva se pogovarjala. Zdaj mi je on povedal svojo zgodbo, ki je bila zanimivejša od moje. Za večerjo sva dobila mleko, razredčeno z vodo. Po večerji, ko smo v zavetišču ostali čisto sami, smo imeli »dog party«. Bilo je zabavno, tako zabavno, da smo zelo utrujeni po zabavi takoj zaspali.

Urška Gorišek

...

V zavetišču se zbujam zgodaj, saj nas prebujajo črni tovornjaki, ki prihajajo in odhajajo. Hrano dobivamo le dvakrat dnevno, zjutraj in zvečer, a še to je največkrat pokvarjena »čorba«. Mučenje, če mene vprašate. Iz kletk gremo malokdaj, običajno enkrat na mesec, ko nas kopajo. Vsi zaudarjamo tako grozno, da nas nihče noče posvojiti. Da o osebjem sploh ne govorim. Nekateri nas veliko tepejo s palicami. Zvečer zelo težko zaspim, saj okrog mene vsi lajajo in zavijajo. Verjemite, v tem zavetišču je grozno.

Luka Zorko

Karantena

Ko se zjutraj zbudim,
po zajtrku nekaj za šolo naredim.
V dopoldanskem odmoru se sadja naužijem
in si na TV nanizanko nazaj previjem.
Po kosilu se spet malo učim
in kakšne vaje naredim.
Zelo se zavzamem,
da lahko kasneje kakšen video na Tik Toku posnamem.
V pingpongu rad zmagam,
da mi gre kakšna kila dol, ko se zvečer zvagam.
Takole izgleda moja karantena,
ki je še kar znosna, čeprav malo lena.

Jaka Ojsteršek

FOTOREPORTAŽA

Pouk na daljavo pri gospodinjstvu – domači pogrinjki

Anže Kolšek, Erik Holcer, Iva Šolar